

Veřejná politika, její modely a analýza

MPV_VEPO

Co je to veřejná politika?

- Cokoliv co s vlada rozhodne ucinat nebo neučinat
- Veřejná politika je proces, který směřuje k **naplnění cílů, které jsou chápány jako cíle celé společnosti.**
- Jiný pohled: politika jako odraz zájmů jednotlivých subjektů (cílem je uspokojit své potřeby nikoliv potřeby společnosti)

Proč se zabývat veřejnou politikou?

- Protože veřejná politika (její výstupy) mohou ovlivnit každý subjekt ve společnosti (ať chce nebo ne)
  - Zákony, daně, sociální systém, tržní regulace,...
- Veřejná politika ovlivňuje
  - Veřejný sektor... rozhodnutí o veřejném sektoru zpravidla doprovází rozhodnutí o alokaci zdrojů
  - Soukromý sektor ... regulace chování tržních subjektů

Obsah pojmu veřejná politika

Zde napomůže angličtina....

- *Polity*:
  - Konkrétní nebo **existující řád**, instituce.
- *Politics*:
  - **Proces** a dynamická složka vytvářené politiky.
  - Ohled na různé zájmy a konflikty.
- *Policy*:
  - Obsah, výsledek, materiál, **cíl**, konkrétní politika.

Konkrétní politický řád tvoří rámec (*polity*), v němž na základě strategie politického konfliktu a konsensu (*politics*) vzniká materiální stránka (*policy*)

Hodnotové základy veřejné politiky

- Klíčové je chápání vztahu „rovnost“ (rovnost příležitostí) a „svoboda“
  - Co je důležitější?
    - Pro jednotlivce x pro společnost
  - Je přijatelné omezovat jednu hodnotu ve prospěch druhé?
- Spor o slučitelnost rovnosti a svobody
  - Je možné dosahovat současně rovnost a svobodu?
    - Ano...egalitáři
    - Ne...liberálové

Důsledky vztahu rovnosti a svobody

- Problém rovnosti a svobody lze najít i při pohledu na vývoj práv:
  - Občanských (18. st.) - mít
  - Politických (19. st.) - volit
  - Sociálních (20. st.) - dostat
- Důsledkem rozvoje sociálních práv je posílení principu rovnosti...

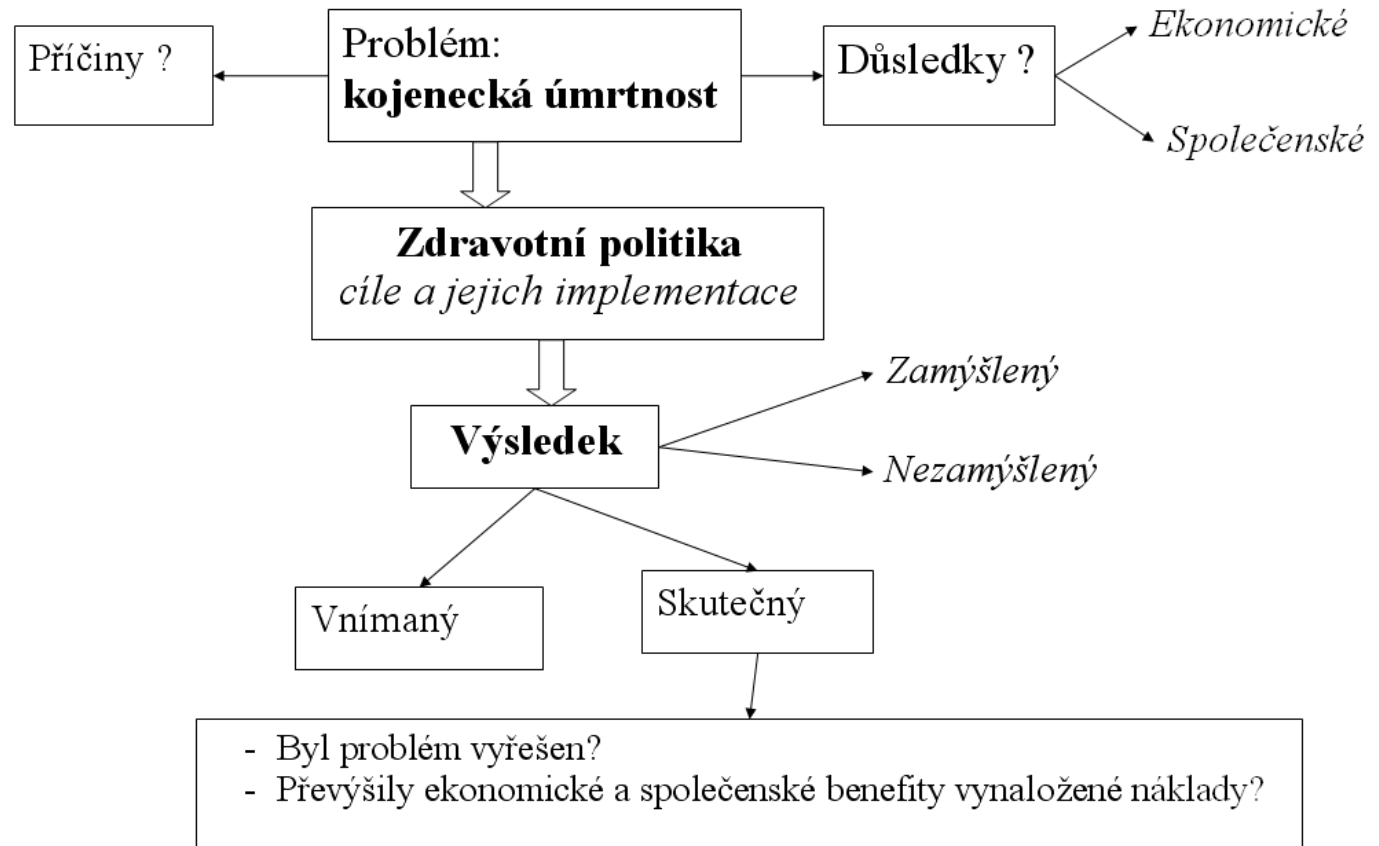
Možnosti směřování veřejné politiky

Máme zjednodušeně tyto alternativy:

1. Předpoklad: **společnost a její členové jsou schopni jednat zodpovědně.**
  - Základní otázkou je „co je vhodné pro společnost?“.
  - Důsledek: plánování a správa.
2. předpoklad, že **lidský intelekt je omezený** a je nutno použít jiné metody k řízení společnosti.
  - Důsledek: lépe je spolehnout na tržní řešení.
3. předpoklad: lidský intelekt je omezený, ale **existuje nějaká osvícená „elita“**, která ví co je pro společnost dobré
  - Důsledek: plánování a správa (ad absurdum: totalita)

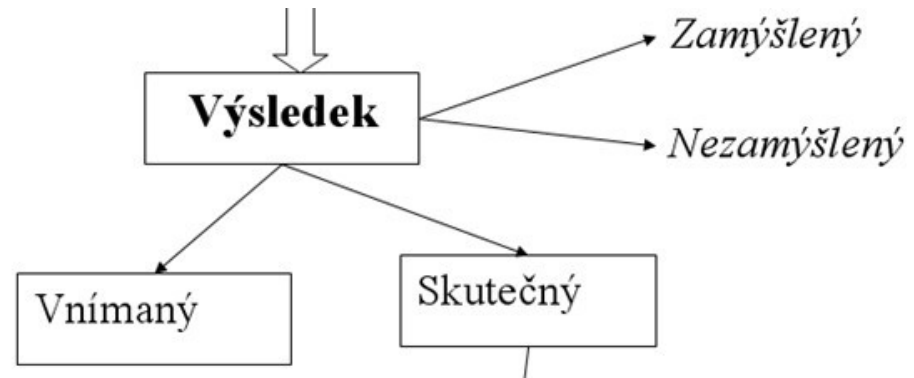
Policy

- neschopnost přesně odhadnout důsledky vládní politiky;
- rozdíly v názorech na chování ekonomiky;
- neshody v hodnotách.
- **OUTPUT**
- **OUTCOME**

Výsledek politiky:
vnímaný x skutečný

- Co je „pravda“
- Podle čeho se rozhodujeme?
- Podle čeho se rozhoduje politik?
- Jaký je důsledek pro politika pokud usiluje o znovuzvolení?
  - Preference vnímaného výsledku před skutečným
  - Záměrné vytváření vnímaného výsledku „politické iluze“

Literatura

- **Povinná**
  - Workbook Veřejná politika – text OPVK
    - Modul 1
- **Doporučená**
  - Libovolná kniha o veřejné politice, úvodní části